

VERSENYFELADATOK

Kultúrtörténeti teszt

2021–2022. 1. forduló, 2. kategória

A versenyző neve:

Osztálya:

Iskolája:

Felkészítő tanára:

Pontszáma: / 48 pont

Kedves Versenyző!

Minden feladatot olvass el figyelmesen, mielőtt hozzálátnál a megoldáshoz! A tesztlap kitöltéséhez 75 perc áll rendelkezésedre. Jó munkát és sok sikert kívánnak:

a Szervezők

1. Hiányos felirat

A Res Gestae Divi Augusti tartalmazó ancyrai feliratból néhány szó elveszett az idő során. Segíts helyreállítani a szöveget a hiányzó szavak beillesztésével!

- a) (hány?) éves koromban a magam költségén hadsereget szerveztem, melynek segítségével a párturalomtól szorongatott államot felszabadítottam.
- b) Kétszer vonultam be ovatióval, háromszor ünnepélyes diadalmenetben, és huszonegyszer kiáltottak ki (mivé?)
- c) A (milyen?) Mars templomát és a Forum Augustumot a hadizsákmányból vásárolt saját telkemen építtettem fel.
- d) A tengert megtisztítottam a kalózsoktól. Azoknak a rabszolgáknak a leverése után, akik megszöktek uraiktól, és fegyvert emeltek az állam ellen, körülbelül 30 ezer foglyot adtam át uraiknak büntetés végett. Önként fogadott hűséget egész Italia, és engem jelölt ki annak a háborúnak a vezéréül, amelyben (hol?) mellett győztem. Ugyanígy hűséget fogadtak a galliai és hispaniai provinciák, Africa, Sicilia és Sardinia.
- e) A (milyen?) törzseket, amelyeket az én principatusom előtt (ante me principem) a római nép hadserege sohasem közelített meg, Tiberius Nero révén, aki akkor mostohafiam és legatusom volt, legyőztem, a római nép hatalma alá vettem, és Illyricum határait előre vittem egészen a Danuvius folyó partjáig.

5 pt		
------	--	--

2. Feladó kerestetik

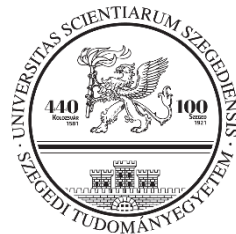
Ki adhatta volna fel az alábbi apróhirdetéseket?

- a) Minden tisztos római polgár figyelmébe! Az álnok kígyó, Marcus Antonius ostrom alá vonta seregemet Mutinában. Minden segítségre szükségünk van!

.....

- b) Veteránok! Gyülekező! Hamarosan visszavezetlek titeket Itáliába, ahol ígéretemnek megfelelően mindannyian földet kaptok a bosszúhadjáratunk sikerre viteléért!

.....

c) Rómaiak! Ha bárki arról értesült volna, hogy a fáraó gyermekeit tettem meg örökösömül, tudja meg: e híresztelés nem más, mint politikai indíttatású aljas rágalom! Üdvözlettel Egyiptomból,

.....

d) Közhírré tétetik! A mai napon, engedelmeskedve szenátortársaim megbízásának, a szenátus szent követén a haza atyjának nyilvánítom Augustust. Mindenki szíve teljék meg örömmel!

.....

e) Könyörgöm, valaki segítsen! Nem csupán egyedül vagyok egy szigeten, távol otthonomtól, de atyám még a bort és minden finomságot is megvont tőlem. Ígérem, megmentöm nem fogja megbánni...

.....

5 pt		
------	--	--

3. Augustus kora

Párosítsd össze az alábbi személyeket és a meghatározásokat – vigyázz, két név csak megtevesztésként került be a lista!

Horatius, Martialis, Catullus, Varus, Messala, Caesarion, Vergilius, Agrippa

a) A rajnai legiók parancsnokaként tragikus vereséget szenvedett a teutoburgi erdőben.

.....

b) Epigrammaköltő, akinek idézetében fennmaradt Augustus egy meglehetősen szabad hangvételű epigrammja.

.....

c) Bár rövid életét Egyiptomban töltötte, mégis fontos szerepe volt a Kr. e. 30-as évek római politikai csatározásaiban.

.....

d) Többek között a szatíra műfajában alkotó költő, aki egy hegyvidéki birtokot kapott ajándékba mintegy irodalmi tevékenysége támogatásaként.

.....

e) Augustus hadvezére, aki kulcsfontosságú szerepet játszott az actiumi csata megnyerésében.

.....

f) Nagyban hozzájárult az Augustus-korabeli irodalmi élet gazdagításához azzal, hogy maga köré gyűjtötte és támogatta a szerelmi elégia művelőit.

.....

6 pt		
------	--	--

4. Elfogtunk egy levelet

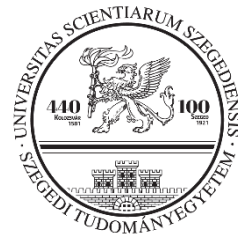
Ki írhatta és kinek az alábbi fiktív levelet?

Fiam,,

arra kérlek, azonnal kelj útra, hogy féltestvéred megmentse anyátok haragja elől! Vidd őt Nüszába, add át a nimfáknak, majd ők elrejtik, nehogy ő maga (és vele a bor csodája) kárt szenvedjen!

Atyád,

.....

Kedves lányom,

döbbenetes dolgot tapasztaltam: oltárom üresen maradt, az álnok királyné megfosztott a nekem kijáró tisztelettől, mert többre tartja magát nálam. S nem csupán engem sértett meg, de titeket is, ami már végképp tűrhetetlen! Még hogy hétszer annyi gyerek... Hát ilyet! Hamarosan meglátogatlak titeket, legyen gondod rá, hogy testvéred is ráérjen.

Szerető anyátok,

.....

Atyám,,

szomorú hírről kell beszámolnom, drága anyám, kedves feleséged, Télephassza nemrég Thrákiában elhunyt. Most Delphoiból írok neked, ahol különös jóslatot kaptam, szóval útra kelek, hogy megtaláljam a hold jelét magán viselő tehenet.

Fiad,

.....

Királyom,,

utoljára kérlek, utoljára figyelmeztetek: döntésed megbocsáthatatlan bűn az istenek ellen, s a vérrokonai kötelék szentségét is meggyalázza! Higgy nekem, a halott temetetlenül hagyása nem csak számomra elfogadhatatlan, de ha úgy döntesz, hogy ezért halnom kell, azt is elfogadom.

Unokahúgod,

.....

8 pt		
------	--	--

5. Idézetek

Válaszolj az Oidipusz királyból származó idézetekkel kapcsolatos kérdésekre!

a) Kit szólít meg az alábbi idézet?

.....

Tudod-e kik fia vagy? És hogy átka vagy
a tieidnek föld fölött és föld alatt?

Kétélű átok űz ki, apád és anyád

átka e földről, ádázlábú kergető!

Most mindent látsz, de akkor majd csak feketét!

Hol a kikötő, mely jajodnak réve lesz?

b) Kitől hangzik ez alábbi idézet?

.....

Polgárok, értesülve, milyen szörnyeteg
vádakkal illet engem Oedipus király,
nem tűrhetem, hát itt vagyok. Ha azt hiszi,
hogy még mostani nagy csapásaink között
szóval vagy tettel képes voltam ártani,
nincs is már kedvem többet ilyen vád alatt
sokáig élni.

c) Ki szólítja meg Oidipuszt a következőképp?

.....

Jaj, szerencsétlen! ez az egyetlen neved:
csak így hívhatlak, soha máshogy ezután.

d) Kit szólít meg Oidipusz az alábbiakban?

.....

Ne sajnáld hát madár szavából, vagy ha más
útján a jóslásnak tudod, mentsd meg vele
magadat és a várost, ments meg engemet!
Mentsd meg a véres hulla bal fertőzetét!
Minden reményünk benned! És jót tenni, ha
módod van és erőd rá, legszebb áldozat.

e) Kiről beszél a hírmondó az alábbiakban?

.....

Mihelyt beért, magára csapta ajtaját,
a régi halottat, kiáltozva, Láioszt,
régli szerelmét, és a baljós fogánást,
amely megölte, őt magát pedig saját
fiára hagyta, annak szülni szörnyű fajt.

5 pt		
------	--	--

6. Relációanalízis

Ebben a feladatban összetett mondatok szerepelnek, amelyek egy állításból (= első tagmondat) és egy indoklásból (= második tagmondat) állnak. Ezek megítélésében öt lehetőség adódik: párosítsd össze az alábbi mondatokat a betűvel jelölt meghatározásokkal!

- A. Az állítás és az indoklás is igaz, köztük összefüggés van
B. Az állítás és indoklás is igaz, de nincs köztük összefüggés
C. Az állítás önmagában igaz, az indoklás azonban hamis
D. Az állítás hamis, az indoklás viszont önmagában igaz
E. Az állítás és az indoklás is hamis
- I. Augustus életben hagyta Kleopátrát Actium után, mert anyai ágon rokonságban álltak.
II. A második triumvirátusban Lepidusnak a birodalom felosztásakor az afrikai tartományok jutottak, mivel Caesartól ő örökölte meg a pontifex maximusi tisztséget.
III. Augustus felgyújtatta a Capitoliumot, mert szerette volna a szenátust és a közvéleményt Egyiptom ellen hangolni.
IV. A teutoburgi vereség után Augustus hónapokon át gyászolt, mert egyetlen fia is odaveszett a csatában.
V. Maecenas komoly támogatást nyújtott jeles irodalmi szerzőknek, mert ezzel saját nevének megörökítése mellett a principátus rendszerét is nagyban támogatni tudta.

Megoldások: I.; II.; III.; IV.; V.

5 pt

7. Időzavarban

Tedd a négy eseményt időrendbe, kezd a legkorábbival!

- I. A. Antonius halála
B. Mutina ostroma
C. Az Augustus név felvétele
D. Brutus és Cassius legyőzése
II. E. Az ifjabb Lepidus kivégzése
F. A teutoburgi vereség
G. Caesar meggyilkolása
H. Sextus Pompeius bukása
III. I. Antigonét barlangba zárják
J. Hét vezér megostromolja Thébát
K. Polübosz király örökbe fogad egy csecsemőt
L. Oidipuszt eltemetik Kolónoszbán

Megoldás:

- I.
II.
III.

6 pt

8. Családban marad

Párosítsd össze a személyeket a meghatározásokkal – előfordulhat, hogy egy meghatározáshoz több személy is illik, ahogy az is, hogy egy személy sehova sem illik.

Augustus, Livia Drusilla, M. Antonius, M. Agrippa, Caesarion, Tiberius, Atia, Iulia

- a) Feleségül vette Augustus testvérét:
b) A vér szerinti fia római császár lett:
c) C. Iulius Caesar vér szerinti gyermeke:
d) Augustus örökbe fogadta:
e) Találj három házaspárt köztük:

8 pt